

Хомутенко Л.І. Використання франчайзингових мереж в Україні / Л.І. Хомутенко, І. О. Семенець, А.С. Супрученко // Бізнес та умови його розвитку: національний та міжнародний дискурси : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет конф., 15-17 травня 2013 р. м. Донецьк / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Акад. готел. менедж. та харчування. – Донецьк : [ДонНУЕТ], 2013. – Вип. 3 (15). - с.231-239
до інших регіонів і країн, своєчасної й адекватної реакції на мінливі умови зовнішнього й внутрішнього середовища [4, с.174].

Під регіональним інноваційним потенціалом слід розуміти сукупність науково-технічних, матеріально-фінансових, кадрових, інституціональних та інших ресурсів можливостей регіону для здійснення інноваційної діяльності.

Всебічне дослідження кількісних і якісних параметрів інноваційного потенціалу дозволяє провести оцінку, виявити динаміку й основні тенденції розвитку, а результати його реалізації – оцінити рівень інноваційної активності регіону. В економічній літературі поняття інноваційної активності регіону трактується як отриманий економічний ефект від реалізації інноваційного потенціалу. Динаміка розвитку інноваційного потенціалу регіону відображає сукупність таких показників, як наукові кадри, матеріально-технічна база, організаційна структура, фінансування науки, результативність наукових досліджень і розробок, управління інноваційною діяльністю, патентно-ліцензійна діяльність, обсяг промислового виробництва. Структурно-інноваційний потенціал може бути представлений як взаємодія трьох його складових: ресурсної, інфраструктурної й результативної. Інноваційний потенціал розглядається у взаємозв'язку з науковим потенціалом і визначається як сукупність ресурсів наукової й інноваційної діяльності.

Проведення заходів з підвищення рівня інноваційного потенціалу є прерогативою розвитку регіональної інноваційної системи. Детальний аналіз динаміки розвитку інноваційного потенціалу дозволяє оцінити рівень інноваційної активності регіону, яка зумовлює рівень інноваційного розвитку регіону, що сприятиме проведенню ефективної та обґрунтованої інноваційної політики.

Литература

1. Бубенко П., Гусев В. Ключевые моменты формирования региональных инновационных систем в Украине / П. Бубенко, В. Гусев // Экономика Украины. - 2007. - №8. - С.33-39.
2. Загородній А.Г. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк - К.: Знання, 2007. – 1072с.
3. Капреева Е.Г. Инновационный потенциал как основа развития региональных инновационных систем/ Е.Г. Капреева // Инновационная деятельность. – 2009. – № 6 – 1. – С. 24-30.
4. Сафарова Л. Проблемы определения и оценки инновационного потенциала региона / Л. Сафарова. - РИСК.- 2010.- №3.- С.174-179.

Хомутенко Л.І., к.е.н., доцент
Семенець І.О., Супрученко А.С.

Українська академія банківської справи
Національного банку України, м. Суми

ВИКОРИСТАННЯ ФРАНЧАЙЗИНГОВИХ МЕРЕЖ В УКРАЇНІ

Розвиток сучасного підприємства характеризується проблемами, які потрібно вирішувати, щоб стабілізувати економічну ситуацію в країні. У

країнах, які мають розвинену економіку значно поширився на національному рівні продаж товарів, технологій на умовах франчайзингу. На сьогодні Україна має досить динамічний ринок, на якому франчайзинг зростає швидкими темпами. Завдяки цьому з'являються нові бізнес – рішення, до яких можна залучатися з невеликим обсягом інвестицій.

Мета роботи полягає у дослідженні стану використання франчайзингових мереж у наданні послуг в Україні, а також перспективи подальшого їх розвитку.

Під час швидкого розвитку франчайзингу в Україні відчувалася нестабільність в економіці, відбувалися постійні стрибки в її розвитку, які призвели до різких коливань попиту на майже всі види товарів [1].

Основним призначення франчайзингу є перш за все розвиток малого бізнесу, що є досить актуальним для ринків, що зростають, на яких франчайзинг є ефективним і швидким способом для навчання підприємців стандартам, які необхідні для успішного бізнесу.

Франчайзинг полягає у поєднанні енергії, ефективності малого приватного підприємця та технологічних здобутків, гарантій і відомої торгової марки великого постачальника, для укладання договорів якого потрібно щонайменше дві сторони [4].

Франчайзинг має великі перспективи для впровадження його в Україні. Але для їх реалізації потрібно створити деякі умови, а саме: здійснення допомоги держави у фінансово-кредитному забезпеченні, створити систему пільг та мережу навчально-консультаційних структур, які допоможуть підприємцям освоїти і розвинути цей вид бізнесу. Для його запровадження існує можливість перетворити усі види бізнесу на франшизу.

За 2012 рік кількість франчайзерів і франчайзі значно зросла. За рейтингом “Кращий франчайзер 2012” найдоступнішою франшизою в Україні названі “Солодкі горішки”, у галузі громадського харчування стала “Нью-Йорк Стріт Піца”, у категорії “Виробництво” перемогла “Небесна Криниця”, “Послуги для бізнесу “- “Сайнарама”, “Послуги для споживачів”-“ Експрес Манікюр”, “Торгівля товарами для дому ”- “Віконда ”, “Супермаркет ”- “ Наш Край”. В Україні нараховується 200 франчайзингових компаній, які співпрацюють з більш ніж 2 тис. франчайзі; з них: 25% франчайзингових підприємств - це підприємства громадського харчування (фаст-фуди, ресторани); 20% - підприємства роздрібної; 12% - підприємства сфери послуг (мобільний зв'язок, перукарні, спортклуби); 8% - АЗС; 35% - підприємства інших сфер. Найсприятливішим вважається ринок готельного бізнесу, йому сприяло проведення Євро 2012 в Україні та можливість входження до відомих мереж готелів. Ринок ресторанного бізнесу займає найбільшу частку – близько 55% від усіх брендів, що удосконалюються в Україні [2].

Міжнародна Асоціація Франчайзингу виділяє 70 галузей, у яких можна запроваджувати методи франчайзингу. Одним із чинників, що спричиняє зростання франчайзингу є зменшення традиційного виробництва. Зазвичай іноземні франчайзери працюють в одній з даних систем:

- прями́й франчайзинг – у цій системі франчайзер працює з місцевим франчайзі;

- майстер франшиза - при цій системі, франчайзер продає виключне право компанії (підприємцю) на розповсюдження своєї торгівельної марки в певній країні або ж на певній території [3].

Найвагоміша частина ринку знаходиться у франчайзинг-компаніях майстер франчайзі, які в межах України контролюють 30% грошового обігу. До цих компаній належать: «ЕМРІК», «Дельта Спорт», «Ліга Інвест», «Helen Marlene» тощо [5].

В основу успішних систем франчайзингу покладено свіжі ідеї, запатентованих винаходів, обладнання та асоціацій торгових марок. Вони показують нові підходи до вже існуючих концепцій. Франчайзинг, а саме його існування, розглядається тільки за умови перспективності як для продавця, так і для покупця франшизу.

Отже, впровадження та використання франчайзингових послуг на території України є актуальним для економіки країни. Знання, бізнес-концепції, нематеріальні активи та інші чинники створюють перспективи розвитку деяких галузей економіки в Україні. Міжнародні компанії, що продають франшизу вітчизняним підприємцям, відкривають їм вихід на світові ринки.

Література

1. Данніков О. Проблеми побудови та функціонування франчайзингових систем в Україні: [Текст]. - Маркетинг в Україні. - 2008.
2. Газета спеціальна до виставки «Франчайзинг 2012»«Світ Франчайзингу»: [Текст] - 2012.
3. Лопушанський Т.В. Правовий та економічний аспект розвитку франчайзингу в країнах ЄС та Україні: [Текст]. - Зовнішня торгівля: Право та Економіка.- 2007.- №4
4. Трушенко О.М. Шанси, ризики у використанні франчайзингу для суб'єктів підприємницької діяльності:[Текст]. – 2008.- №3.
5. NeoAnalytics Ринок франчайзингу: підсумки 2010р., прогноз 2011р.: [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.aup.ru/news/2011/03/26/4811.html>

Чернобай Л.І., Дума О.І.

Національний університет «Львівська політехніка»

ПЕРЕДУМОВИ ПОБУДОВИ ЕФЕКТИВНИХ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

«... не товари, а процеси їх створення
приносять компанії довгостроковий успіх»
М.Хаммер, Р.Чампі «Реінжиніринг корпорацій»